

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: . . . . .
 Vidéken: . . . . .
 Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utóza 47. és 49. szám.

A papi javak hasznosítása.

Debrecen, július 24.

Beledobattott a politikai küzdőtérre a papi javak hasznosítása. Jól értsük meg. Nem a javak elkobzása, szekularizációja vagy megváltása, hanem a javak örök vagy ideiglenes bérletekre osztása apró parcellákban. Ez az ötlet nem új. Egyidős a papi javak szekularizációjával, a melynek szószólója a harmincas évek rendi ütésén Palóczy László volt, Borsod vármegyének radikális követje.

A papi javak hasznosítása nem koptatná e javak állagát; rendeltetésétől se vonná el. Megmaradna a birtok nemzeti vagyonnak, csak törpebb földtestekben, szaporább kezek gondozására bizva.

Nem is az idő, de a megélhetés követelése, hogy a magyar föld legyen a magyaroké. És, tessék elhinni, hogy ama százegyházyan tul, akik ma az ugynevezett agrár államot alkotják, birtokolván az ország ingatlan javainak kétharmadát: él még néhány millióska magyar, akik, valamennyien, nemcsak meghalni, de élni is akarnak a hazáért.

Rámutathatnánk a döntő okra, amely a papi javak hasznosításának kérdését felszinen tartja. Utalhatunk Ivánkovics János rosznyói püspökségére, Bubits kassai gazdálkodására. És még néhány Ivánkovicsra és Bubitsra, akiknek pocsékolással vetekedő nagylelkűsége csak haláluk után kerül nyilvánosságra.

Apró parcellákra töredezve a papi birtokot, a napszamos rendet kötjük meg a kivándorlás ellen. Azt a rendet, amely nem a horribilisnek hirdetett 1 frt. 20 krajcár napszamból megélni nem tud, de amely megelégedett 35 krajcár napszámmal akkor, amikor nem mint ma. 500—600, sőt 1000 forintért se adják az ingatlan egy holdját, hanem mikor a javát kinálták 50 forintjával.

Az agrár állam megalapításának a kezdete volna a papi javak tervbevelt hasznosítása.

Vicinálisok napja.

Bánffy interpellál.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 25.

Elnök Justh Gyula: Óváry Ferencet és báró Dániel Tibort végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

Reisz Aladár: Az indemaitásról szóló törvényjavaslatot harmadszor felolvassa.

Elnök: Kijelenti, hogy a törvényjavaslatot a Ház elfogadta.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A kénsvyárok tételénél kijelenti, hogy az állami kohó füstje tönkreteszti a termést, most is 70 000 korona kártérítés van folyamatban. E gyárat magánvállalkozónak fogják kiadni, mert ő kártérítést nem hajlandó fizetni.

Elnök: Kijelenti, hogy a pénzügyi tárca költségvetését megszavazták és így az indemaitási törvényjavaslat hatályon kívül helyeztetik.

Wekerle miniszterelnök: Az 1906. évről szóló költségvetésről szóló törvényjavaslatot előzetes tárgyalás alapjául benyújtja.

Vicinálisok.

Gaál András: A Nagykároly—csapi helyi érdekű vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot benyújtja. A Ház a törvényjavaslatot elfogadja.

Gaál András: A mocsoládi vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot benyújtja. A Ház a törvényjavaslatot elfogadja. Azután következett a Zombor—óbecsei helyi érdekű vasut, a Sziszek—Caprag vonal folytatása, az Ósi—váradvelencei összekötő helyi érdekű vasut, az Orosháza—Szentcsongrád helyi érdekű vasut, az Eszék—Djakovár—vrpoljei helyi érdekű vasut és az Obecse—Ujvidék helyi érdekű vasutak engedélyezéséről szóló törvényjavaslatok felolvasása. A Ház a törvényjavaslatokat egyhangulag elfogadja.

Következett az Interpelláció.

Bánffy Dezső báró: interpellációt intéz a vallás és közoktatásügyi miniszterhez Manegutin Miklós marosvásárhelyi görög keleti főesperes fegyelmi ügyében. Interpellációját nem terjesztette volna elé, ha legutóbb itt e házban arra az állítására, hogy a nemzetiségi egyházak az ő autonómiájukat a magyar állam érdeke ellen használják fel, egy nemzetiségi inszimációjának és perfid rágalomnak nem mondta volna. Most tehát tényekkel fog előállni. Ezt a Manegutin főesperest az ő kihallgatása nélkül megfosztotta állásától az ő egyháza. Az esperes hiába keresett

orvoslást a régi kormányoknál. Hirlapi polemiák folytán a kolozsvári esküdtbíró-ság elé került a dolog, amely megállapította, hogy az esperesnek az ügyét jogtalan és szabálytalanul összehívott egyházi fórum tárgyalta, jegyzőkönyvet utólag csináltak, azt is megváltoztatták mielőtt a metropolita aláírta volna. Így került az ügy újból vissza a kultuszminiszterhez, aki ennek alapján az egyházi konzisztórium itéletét megsemmisítette. A konzisztórium tiltakozott a miniszteri beavatkozás ellen, de végrehajtotta és határozatot hozott, ismét az esperes kihallgatása nélkül, melyben az esperest hivatalvesztésre ítélte. Az esperes újra fellebbezett és a miniszter intézkedésére megsemmisítették ezt a határozatot és az aradi konzisztóriumot delegálták itelethozatalra. De az aradi konzisztórium megint csak kihallgatás nélkül hivatalvesztésre ítélte őt. Ez az egész eljárás az autonomia köpenye alatt kijátszása a magyar állam főfelügyeleti jogának. A brassói iskolák ügyében is ilyen panaszok fekszenek már évek óta a kultuszminiszter asztalán, hogy az autonomia örve alatt kijátszák a magyar állam érdekét.

Maniu Gyula: Ki sugta be ezeket?

Bánffy Dezső báró: Akárki sugta be, de most alkalma lesz a kultuszminiszternek, hogy ezeket a dolgokat elővegye. A nemzetiségek ilyen akna munkájára nézve elmondja egy volt belügyminiszter nyilatkozatát, aki bejárta a nemzetiségi vidékeket és visszajövet kijelenté, hogy sehol se talált nemzetiségi hazaárulókat, senki se akarja a román népet a Tiszáig kiterjeszteni. De annak a miniszternek naiv felfogása volt, mert a románok nem nyíltan izgatnak, hiszen a törvény korlátozza ezt, hanem burkoltan kéz alatt dolgoznak a magyar állam ellen. Felhozta, hogy tegnap a Házban, midőn egyik képviselő azt mondta, hogy Románia rongyos kis balkán állam, Maniu és Bredicsán azt kiáltották közbe: — Nem rongyos! nem kis balkán állam!

A Budapesti Hirlap ehhez hozzáfűzi, hogy egy másik nemzetiségi képviselő, melyik nem sikerült megtudni, azt kiáltotta közbe: Románia csak szét van tagolva. Ebből a felkiáltásból — írja a Budapesti Hirlap — önkénytelen elárulják a románok az ő érzelmi világot, látni való az ő gondolkodásuk, hogy Románia most csak szét van tagolva, de majd újra egyé lesz. (Mozgás. Felkiáltások: Igaz, úgy van. Mind így gondolkodik!) Ez is azt bizonyítja — végzi Bánffy — hogy a nemzetiségek az állam érdekei ellen küzdenek autonómiájuk köpenye alatt és ezért adja be interpellációját.

Maniu Gyula: Személyes megtámadtatás címén kijelenti, hogy akárki volt az

Ruhatisztító

Széchenyi-u. 42. sz.

Telefon 323. sz. Telefon 323. sz.

ismeretlen közbeszóló, nem mondott valótlanságot, mert Romániához tartozott egykor Bukovina és Besszarábia is, ma tehát csak szét van tagolva.

Bánffy Dezső báró: Csodálkozik rajta, hogy Maniu mért érezte magát személyében megtámadva, holott nem ő volt az ismeretlen közbeszóló. (Az interpellációt kiadták a bizottságnak.)

Hodzsza Milán: A választási visszaélésekről interpellál.

Elnök az ülést bezárja 12 órakor.

A debreceni csata évfordulója.

Az augusztus 2-iki emlékűnnep.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jul. 25.

A debreceni augusztus 2-iki csata szomorú emlékét hazafias kegyelettel ünnepli meg minden esztendőben Debrecen polgársága és a kollégium hazafias ifjúsága. Most következik reánk az 57-ik évforduló, s a szomorú napot ismét a kegyelet napjává avatja az emlékezet. A főiskolai ifjúság már elkészítette az ünnepély programját, a mely a következő:

A Petőfi szobornál: 1. Nemzeti dal. Petőfi Sándortól. Énekli a Petőfi dalkör. 2. Emlékbeszéd. Tartja Miszti Mihály főisk. szenior. 3. A szobor megkoszorúzása a Petőfi dalkör nevében H. Sinay Imre titkár által. 4. Az első honvéd. Költemény Katona Gyulától. Szavalja Balla Bertalan joghallgató. 5. Szabadságdal. Huber Károlytól. Előadja a Petőfi dalkör.

A Szabadság szobornál: 1. Csatadal. Huber Károlytól. Előadja a Munkás dalegylet. Emlékbeszéd. Tartja Oláh Béla joghallgató. 3. Honvédek emlékezete. Szavalja Földessy József hittanhallgató. 4. Alkalmi ének. Előadja a Kossuth dalkör.

A Szabadság szobortól ünnepélyes kivonulás a honvédtemetőbe az Egyetértés dal- és zene egylet vezetése mellett.

A honvéd temetőben: Rákóczi a ha-

táron. Lányitól. Énekli a Debreceni dalegylet. 2. Emlékbeszéd. Tartja Vargha Antal hittanhallgató. 3. Megkoszorúzása a honvédszobornak a főiskolai ifjúság által. 5. Alkalmi költemény. Irta és szavalja Szabó István hittanhallgató. 5. Gaál Ferenc: Kossuth-dal. Énekli az Egyetértés dalegylet.

Gyülekezés a főiskola udvarán, d. u. egynegyed 4 órakor, megkezdődik fél 4 órakor a Petőfi szobornál.

Este 8 órakor a nagyerdői vigadóban a Petőfi dalkör ünnepi estélye.

Az új bérkocsi szabályrendelet.

Száz bérkocsi.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jul. 25.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután tartott ülésén a bérkocsi szabályrendeletet tárgyalta le. A szabályrendelet teljesen új átdolgozásban kerül a törvényhatósági bizottság tagjai elé. Az ülésről a következő tudósítás számol be.

Az új szabályrendelet.

Elnök: Vecsey Imre. **Jegyző**: Vargha Elemér. **Jelen voltak**: Komlóssy Arthur, dr. Magoss György, Körner Adolf, Nagy Sándor, Végh Gyula főkapitány, dr. Bacsó Dezső, Aczél Géza, Márk Endre.

Vecsey Imre elnök megnyitván az ülést, felhívta Vargha Károly előadót, hogy a bérkocsi ipar szabályrendelet ügyét, s a bérkocsi ipar állítólagos sérelmét ismertesse.

Vargha Károly előadja, hogy 1905-ben öt debreceni lakos folyamodott bérkocsi engedélyért a rendőrfőkapitányhoz. A tanács a rendőrfőkapitány előterjesztése alapján a kérelmeket elutasította. Folyamodók a határozat ellen a kereskedelemügyi miniszterhez felebbeztek. A miniszter megsemmisítette a tanács határozatát, s az engedély kiutalását elrendelte. A mi-

niszter ekkor megjegyezte, hogy üdvös dolog volna, ha a tanács az 1891-ben készült szabályrendeletet átdolgoztatná. A tanács elfogadta a miniszter leiratában foglaltakat, új bérkocsi szabályrendeletet dolgozott ki a főkapitány közbejöttével, amelynek tárgyalását a mai ülésre tűzte ki.

A szabályrendelet lényege a bérkocsi számának emelése. A főkapitány előterjesztése az, hogy a kétfogatu bérkocsi számát 40-ről 50-re, az egyfogatuak számát 32-ről 42-re emeljék fel.

Ezzel kapcsolatban megemlíti Vargha előadó, hogy Vidovich Menyhért és Tóth Ernő számozatlan bérkocsira kérnek engedélyt. Ide sorozható a bérkocsi ipartársulat kérelme, amely a viteldij felemelését kéri, a társulat azt is szeretné, ha minden egyes esetben véleményezési joga is volna.

Vecsey Imre a tárgyalás rendjére vonatkozólag tesz előterjesztést. E szerint következik a szakaszonként való tárgyalás.

Vargha Károly jegyző olvassa az első szakaszt. Körner Adolf tanácsos megjegyzéseire Végh Gyula főkapitány megindokolja a tisztogatási díjak felemelését azzal, hogy befolyt díjtöbbletből aszfaltburkolatokat készített a város a bérkocsi állomásoknak. Márk Endre azt javasolja, hogy a tisztogatási díj kétfogatunál évenként 30, az egyfogatuánál 20 korona legyen. Komlóssy Arthur azt indítványozza, hogy egy családfő csak egy engedélyt kapjon. A már szerzett jogokat nem kívánja érteni.

A bizottság a szakasz első bekezdését változatlanul elfogadja. E szerint bérkocsi engedélyt csak fedhetlen életű iparos kaphat.

A második részt Komlóssy Arthur módosítása szerint fogadják el. A tisztogatási díjat kétfogatunál 40, egyfogatuaknál 25 koronában állapítják meg — egyben elhatározták, hogy aki a díjat nem fizeti, engedélyét elveszti.

A 4. ik szakasznál a bizottság Komlóssy Arthur indítványára megállapítja, hogy november 15-től március 1-ig zárt kocsi köteles minden bérkocsi használni. A bérkocsi-tulajdonos azonban köteles az előleges megrendelőnek télen nyitott, nyá-

Médor.

— Monjoyeux. —

Egy éve, hogy Guignite-et feleségül vettem. Régen szerettük egymást, de anyósom, Hurluné, a férjét gyászolta s emiatt el kellett halasztanunk az esküvőt. Bármi szerelmes vagyok is a feleségembe, mégis sok ideig a világ legboldogtalanabb embere voltam. Hurlu ur ugyanis, míg élt mindig Bois-Bolombe-ban nyaralt. Egy szer, mikor Marguerite-Guignite az anyjával bement Párisba, Hurlu egyedül maradt otthon. Délután elszunyókált a kakrosszéken. Egyszerre csak gyanus alak jelent meg a küszöbön. Egyik kezében kést tartott, a másikban egy kendőt, amelylyel nyilván be akarta tömni a Hurlu száját, hogy ne kiáltson. Erre a szobában alvó kutya felébredt, rárohant a rablóra és megugatta. Hurlu is kinyitotta szemét s lármát ütött. A szomszédok összeszaladtak és elfogták a betörőt.

Nemsokára azonban Hurlu is meghalt a kutya is kimúlt. Ez a kettős csapás nagyon lesújtotta anyósomat. Mivel azonban a derék kutyát nem balszamozták be, mint apósomat, kitömötték ezt.

Mikor hazamentünk feleségemmel a nászut után, az első dolog ami szemembe ötlött, a kitömött Médor volt.

— Igen — szólt Guignite — maga

nem ismeri ami kedves Médorunkat! Két év előtt mentette meg a papa életét. A mama nászajándékkul szánta nekünk ezt a kedves állatot.

E napról fogva minden héten leg alább huszszor végig kellett hallgatnom a Médor történetét. Szinte belebetegedtem, annyira idegessé tett. Ha Hurluné meglátogatott, rendszeren így szólt:

— Jó napot, gyermekeim, hogy vagytok? Hát Médor?

Médor hol a hálószobánkban állott, hol az ebédőben vagy a szalonban, de mindig olyan helyen, ahol azonnal szembeötlött. Barátaim már mind ismerték történetét. Vagy nőm, vagy anyósom beszélt róla. Hurluné rendszeren ezzel fejezte be:

— Vajjon egy férfi megtette volna ezt? Életét tette kockára az uráért! Hallgathatott volna szegény állat s meglapulhatott volna a szék alatt! Ah, micsoda szíve volt ennek a Médornak! . . . Micsoda szíve!

A feleségem is bámuloja volt Médornak. Egyszer ismét be akarta vinni a hálószobába. Én megfogtam és kivittem. A feleségem sirni kezdett.

— Oh Médor, Médor! Te ugy-e nem kinoznád így a feleségedet!

Le akartam csillapítani és megöleltem.

— Visszahozom, édesem . . . Csak tréfáltam. Hiszen tudod, mily nagyra be-

csülöm én is a Médor érdemeit. Ne félj, többé nem nyulok hozzá.

A feleségem rám mosolygott. Mint a mikor eső után kisüt a nap.

Másnap nagy ebéd volt nálunk. Huszan voltunk. Tíz óra felé a szalonba mentünk. Médor természetesen ott volt a zongorán. Hurluné szokás szerint hozzálátott a történet elmondásához. Médort az ölébe vette s elbeszélés közben gyengéden simogatta. Udvariasságból mindenki meghallgatta a már százszor hallott kutyatörténetet.

Anyósom nagy tüzzel beszélt és szenvedélyesen simogatta a hűséges állatot. Mikor odaért az elbeszélésben, hogy a gyilkos belépett az ajtón, a szegény Médor kopott, fekete szőre elkezdett hullani. S minél hevesebben simogatta a kutyát, annál nagyobb szőrcsomók hullottak a ruhájára. A vendégek nem merték figyelmeztetni anyósomat, a ki fél óra múlva így fejezte be mondókáját:

— Ezt a hőstettet az én drága Médorom cselekedte!

S meg akarta csókolni a hű állatot, de egyszerre észrevette, hogy a hátáról már mind ledörgölte a szőrt.

— Ah, mily ocsmány állat! — kiáltott ijedten s a hűséges Médort beledobta a kandallóba.

Ezóta békességben élek a feleségemmel.

ron zárt kocsi bocsátani rendelkezésére ugyanolyan díjszabás mellett.

Az 5-ik szakasznál Komlóssy Arthur és Juhász Ignác azt indítványozzák, hogy a vasuti indóházhoz kirendelendő kocsik számának meghatározását függesszék fel addig, amíg a bérkocsik számát általában meg nem határozzák. Ezt a bizottság elfogadta. A szöveg többi részét pedig úgy módosította a bizottság, hogy a bérkocsik a vasuti állomásnál érkezési sorrendben állanak fel.

Hány bérkocsi lesz?

Nagyobb vitára adott alkalmat a bérkocsik végleges számának megállapítása. Bacsó Dezső dr. például 120 bérkocsit óhajt. A bizottság végül abban állapodott meg, hogy a bérkocsi létszámot 100-ban állapítja meg. Lesz 50 egyfogatu és 50 kétfogatu.

Elhatározta a bizottság ezután, hogy a vasuti állomások kocsiállomását is végleg rendezi. A nagy állomáson a vonatok érkezését 7 egyfogatu és 7 kétfogatu bérkocsi köteles várni. A hatvan-utcai állomáson pedig 3 kétfogatu és 3 egyfogatu.

Ez azonban nem zárja ki, hogy más kocsi ne menjen ki a vasuti állomáshoz.

A bérkocsi jog megadása, átírása nagy vitát keltett ezután.

A 9. szakasznál Komlóssy Arthur és Juhász Ignác indítványára a kétfogatu bérkocsik számát 50-ben, az egyfogatuakét ugyancsak 50-ben állapítja meg a bizottság s ezzel 28 új bérkocsi engedélyre nyitja meg az engedélyezés zsilipjeit. — Ezután a bizottság visszatér az 5. szakaszra s az új számadásnak megfelelőleg megállapítja, hogy az egyes állomásokon hány egy- és hány kétfogatu bérkocsinak kell naponta helyet foglalnia.

A 10. szakasz, amely azt tartalmazza, hogy a bérkocsi jog a rendőrfőkapitány beleegyezésével átruházható bárkire, hosszú vitát provokált. A bizottság többségének az volt az álláspontja, hogy a régi szakasz tartandó fenn, amely az átruházást a bérbeadást egyenesen kizárja. Ezzel az állásfoglalásával a többség az ethikai követelmények előtt kíván meghajolni.

A bizottság így is határoz, sőt kiegészíti még azzal is, hogy az ilyen átruházási üzleteket a hatóságnak nem szabad szentesítenie.

A 11. szakaszt olyképp módosítja a bizottság, hogy engedélyeket a jelentkezés sorrendjében kell kiadnia az illetékes hatóságnak, természetesen az 1. szakasz első bekezdésének szemmel tartásával.

Ezután a bizottság Komlóssy Arthur indítványára a szabályrendelet-tervezet második részének, a viteldijaknak tárgyalását a hétfőn délután fél 4 órakor tartandó ülésre halasztja.

Az ülés 6 óra után ért véget.

Egy munkás halála.

Szerencsétlenség az Új-földön.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 25.

Vaskor András mezőgazdasági munkás tegnap délelőtt az újföldön lezuhant

a kaparó gépről és nyomban meghalt. A szerencsétlenségről tudósítónk a következőket jelenti.

Vaskor András 32 éves napszámos már napok óta dolgozott Sas József újföldi gazdálkodó 91. sz. a. tanyáján. Tegnap délelőtt a kaparó géppel foglalatoskodott, amikor hirtelen a takaró gépet vontató ló megbokrosodott és elragadt. A megiramodott ló a gépet jobbra-balra rángatta és egyszerre csak egy hatalmas fa karmány csomóra vitte, ahol a gép felborult és a rajta ülő Vaskor András leesett. Új szerencsétlenül vágódott a takarmány buka mellé, hegy nyaka azonnal ketté pattant. A szerencsétlen ember azonnal meghalt.

A szerencsétlenség híre összeszaladt tanyai munkások szerencsétlenül járt társuk holttestét szekérre tették és beszállították a közkórházba, egyúttal pedig Mile Pál rendőrfogalmazó utasítására az esetet bejelentették a csendőrségnek. A csendőrség viszont a királyi ügyészséget értesítette. Dr. Udvarhelyi Géza alügyész azonnal elrendelte a bünyügyi nyomozatot, s annak foganatosításával a debreceni csendőrséget bízta meg, minthogy Debrecen város külső részei közbiztonságának kezelése a csendőrség kezelése alatt áll.

A csendőrség nyomban hozzálátott a nyomozáshoz. Eddigi vizsgálata során kiderült, hogy a szerencsétlenség Sas József gondatlansága folytán történt. Ugyanaz a ló már több munkást rugott meg és vad természetéről már több ízben meggyőződést szerzett Sas József. Ennek dacára a lovat munkába bocsátotta.

A csendőrség eddigi nyomozásának eredményéről a vizsgálóbírósnak jelentést tett. A szerencsétlenül járt Vaskor András munkás holttestét felfogják boncolni, a boncolás ma délelőtt megy végbe a közkórház bonctermében. Ott lesznek a boncoláson Visky vizsgálóbírói segéd, dr. Izsó és dr. Láng törvényszéki orvosok.

Az orosz rémuralom.

Az alkotmányosság végnapjai.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 25.

Az orosz cár alkotmánytörő me-renyletének hatásáról, az oroszországi eseményekről a következő táviratok számolnak be.

London, július 25. Pétervárról jelentik: A volt дума képviselőtöbbsége egyelőre Viborgban marad. Ezek a volt képviselők elhatározták, hogy nem tartanak több tanácskozást, nehogy a finn lakosságot újabb zaklatásoknak tegyék ki, de bizottságokat alakítottak, amely most Viborgban több albizottságokat szervez, amelyek arról fognak tanácskozni, hogy mi történjék. A manifesztumot, amely egyetlen orosz újságban sem jelentett meg, kinyomatták Viborgban s átcsempeszték az orosz határon. Dolgoriku herceg, aki több más volt képviselővel visszatért Pétervárra, azt mondta egy újságírónak, hogy az ő véleménye szerint a legközelebbi két hét előreláthatólag nyugodtan fog lefolyni, de általános sztrájkok és pedig legelső sorban a vasutasok és postások sztrájkja elkerülhetetlennek lesznek. A szélső radikálisok most azon fáradoznak, hogy nagystilű forradalmat készítsenek elő. Amellett a kormány sem tétlen és ámbár Pétervár ez idő szerint teljesen nyugodt, a város mégis zsufolva van csapatokkal és kémeikkel. Tegnap este Pétervárott kétszáznál több embert letartóztattak, amellyel a kronstadti helyőrségnek jelentékeny részét is elfogták. A feloszlott дума tagjait Pétervár felé való útjukban

az összes állomásokon zajosan üdvözölték, de a pétervári pályaudvaron a csendőrség nem tűrte meg a kíváncsiakat s hamarosan szétverte őket, csak néhány újságírónak engedték meg, hogy a pályaudvaron jelen lehessenek. A szomszéd utcák udvarában is nagyszámu katonaság volt készenlétben. Minden tüntetés szigorúan meg volt tiltva s egy újságíró letartóztattak, mert egy képviselő ismerősét kaplójának levételével üdvözölte. Az aggodalom, hogy a volt képviselőkkel nyomban megérkezésük után lefogják tartóztatni, nem valósult meg, de az alkotmányos demokraták klubja, amelynek számos volt képviselő volt a tagja, továbbá a munkásképviselek klubját bezárták. Tegnap megtiltották számos újság megjelenését, amelynek szerkesztőségeiben a csendőrség tegnap házkutatást tartott s az újságszedését megakadályozták. A csendőrök ezután megszállották az épületet és lepecsételték a gépeket és a szerkesztőségi szobákat. Egy pétervári lap szerkesztősége egy moszkvai lapnak telefonon megküldte a дума manifesztumát s erre ugyan csak telefonon megtiltották a moszkvai lap további megjelenését. Moszkvában az összes lapokat csak rendőrtisztviselők jelenlétében szabad kinyomtatni s ezeknek a rendőrtisztviselőknek arra kell ügyelniük, hogy a lapokban semmi célzás ne legyen a дума manifesztumára.

Odeszsa, július 25. A letartóztatásoknak és házkutatásoknak nincsen se vége se hossza. A vonatok és gőzhajók zsufolva vannak menekülőkkel. Tegnap alig három óra alatt ezeröttszáznál többen kértek a rendőrségen külföldre szóló utlevelet. Mult éjjel a városnak három különböző pontján programot rendeztek, amely-nél a kozákok fosztogattak. A kormányzó tegnap rendeletet bocsátott ki, amelyben felszólítja a lakosságot, hogy a fegyvereket haladéktalanul szolgáltatassák ki. A zsidó lakosság megvan róla győződve, hogy ez az intézkedés csak arra való, hogy őket a kozákok és a csöcselék tulkapásaival szemben védtelenné tegye.

Pétervár, július 25. A legközelebbi дума választás decemberben lesz.

Hirek mindenfelől.

— **Égő vonat.** Temesvárról táviratozza tudósítónk: A budapest orsovai vonat másfél órai késéssel érkezett ide. A késés oka az volt, hogy Valkány és Mokrin közt egy tehervonatnak két vagonja és a velük szomszédos Dréher-féle sörkocsi leégett. A szélsendnek köszönhető, hogy a tűz nem esapott át az ut mentén felhalmozott óriási terméskészletekre.

— **Menekülés a halálba.** Ruttkáról jelentik, hogy egy Kovácska Anna nevű asszonyt rajta értek, amint szentet lopott. Nehogy elfogják, egy teher kocsi alá bujt akkor, mikor annak elindulását már jelezték. A vonat el is indult és az asszonyt teljesen összezúzta.

— **Levágta a vetélytársa orrát.** Gyála községben, mint onnan jelentik, véres verekedés volt a nagykoreshában. A község két juhásza, Velancsies Radó és Parsin Isa, akik egy leányt udvarolnak, bepálinkázva, bicskával rontottak egymásnak. A verekedés azzal végződött, hogy Parsin levágta bicskájával Velancsiesnek az orra hegyét. Parsin is megsebesült. A verekedőket a faluházára kísérték.

Hajdúvármegye küldöttsége Darányinál

Mit mondott a miniszter?

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jul. 25.

Hajdúvármegye gazdaközönségének küldöttségét tegnap délután vezette Darányi Ignác földmivelési miniszter elé Kovács Gyula Hajdúvármegye alispánja, A küldöttség három célból tisztelgett Darányi miniszter és Mezőssy államtitkár előtt. — Az óriási mértékben pusztító sáska veszedelem, a vámospércsi erdősítések és a gazdasági egyesület állatkiállításain képezték a tisztelgés tárgyait. — A miniszter mindent megígért és a küldöttség tagjai meglegedetten ültek vonatra, hogy a kellemes fogadtatásról küldöiknek beszámoljanak. A tisztelgésekről tudósítónk a következőket jelenti.

Kovács Gyula beszéde.

Kovács Gyula alispán vezetése alatt tegnap délután fogadta Darányi Ignác földmivelési miniszter és Mezőssy Béla államtitkár a földmivelési minisztérium fogadó termében Hajdúvármegye tizenhat tagu küldöttségét.

Kovács Gyula alispán meleg szavakban üdvözölte Darányi Ignácot. Első alkalom ez, — mondotta — hogy Hajdúvármegye tiszteletét teheti Nagyméltóságodnál és abban a diszes miniszteri székben, amelyhez anyagi szociális kérdés fűződik üdvözölhetni szerencséje van. Komoly bajok hozták ide Hajdúvármegye küldöttségét. A sáska rémséges pusztításai, amelyek teljesen tönkre teszik igyekező gazdáink minden reménykedését.

Majd átnyújtotta az emlékiratot, amelyben a sáska Hajdúvármegyei pusztításai részletesen ismertetve vannak. Az emlékirat átnyújtása után, mint a hajdúvármegyei gazdasági egyesület elnöke szólott a miniszterhez és kérte, hogy a megyei gazdasági egyesület azon kérését, hogy marha és ló díjazásokra külön-külön 1000—1000 korona államségélyt illetve, minthogy az előző törvénytelen kormánytól a megye gazdasági egyesülete az elmúlt évben ló-díjazásokra semmit sem kért, nem akarván a törvénytelen kormányval szóban állani, 2000—2000 korona állami segélyt engedélyezzen.

Végül reátért a vámospércsi erdősítési ügyekre és kérte a minisztert, hogy mentse fel a községet azon kötelezettség alól, hogy a jó szántóföldekből 600—600 holdat erdősítési munkálatok alá kelljen venniük.

Az alispán beszéde után Darányi Ignác azonnal válaszolt.

A miniszter válasza.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter Kovács Gyula alispán üdvözlését nagyon köszöni. Majd tételenként veszi elő az alispán beszédében előadott kéréseket.

Azt mondja, hogy a sáska pusztításai országos veszedelmet képeznek. Ugy gondolja, hogy a sáska pusztítására vonatkozó intézkedéseket törvénybe kell foglalni. E kérdést törvényhozás útján kell rendezni, erre a célra külön tételt az állami budgetbe beilleszteni. Szívén viseli az elmondottakat és jól ismeri a fenyegető veszedelmet, ő a

maga részéről mindent megtesz. Tárnyilagos intézkedéseket ígér.

Elvárja, hogy a hatóságok az ő intézkedéseit lelkiismeretesen fogadják. Hajdúvármegyétől nem fél, mert annak vezetése jó kezekben van és eddig is azt tapasztalta, hogy Hajdúvármegye vezetősége lelkiismeretesebb módon teljesítette a szükséges intézkedéseket és kötelességeit. A sáska kérdéssről intézkedő törvényjavaslat már munka alatt van, az legközelebb a parlament elé kerül.

Maj reátér a gazdasági egyesület állatkiállítása és díjazásai ügyében előadott kérelemre. Szívesen látja azokat a lelkes intézkedéseket, amelyeket Hajdúvármegye gazdasági egyesülete tesz az állatkiállítások és díjazások rendezése érdekében és ezzel az állattenyésztést előmozdítani törekszik. Meltányolja a kérelmet és a maga részéről mindent meg fog tenni a kérelem teljesítésére nézve. Kikötésbe helyezi, hogy a kérelmezett segélyezést folyósítja.

Kovács Gyula alispánnak a sámsoni erdősítés ügyében előterjesztett kérését is méltányolja. Tárgyalás alá veszi és a mennyire lehetséges, humánus intézkedéseket tesz. Nem akarja a községet méltánytalanul károsítani. A legjobbakat ígérheti.

Ezek után a küldöttség tagjaival kezet szorított és velük hosszasan elbeszélgetett. A küldöttség tagjai lelkes eljenzéssel hagyták ott a minisztert.

Mezőssy Béla üdvözlése.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterrel Mezőssy Béla államtitkárhoz vonult a küldöttség. A küldöttség nevében ismét Kovács Gyula üdvözölte az államtitkárt.

Mezőssy megköszönte a tisztelgést és kijelentette, hogy Hajdúvármegye kéréseit ismeri, rajta lesz, hogy azok a kedvező elintézésben részesüljenek. A vámospércsi erdősítések ügyét ő veszi a kezébe és biztosíthatja a küldöttséget jó indulatáról.

A küldöttség lelkes ovációba részesítette Mezőssyt is.

Szinház.

Gárdonyi Géza debreceni tárgyu darabja. Gárdonyi Géza, a kiváló színműíró, amikor a Fekete nap című drámáját megírta, megígérte Zilahy Gyula szinigazgatónak, hogy ezt a drámáját a debreceni színházban adatja elő első sorban. Közben ugy alakultak a viszonyok, hogy a dráma a Krisztina-városi szinkörben került színre. Gárdonyi Géza kárpótlásul megígérte, hogy eredeti darabot ad at a télen Zilahy Gyulának, amely a debreceni színpadon kerül először színre. A darab Debrecen szabadságharczi multjában játszódik, alakjai közül a legfőbb lesz Madarász László a hírhedt gyémántos miniszter.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— **Személyi hírek.** Szentkirályi Zoltán országgyűlési képviselő, Debrecen leendő plébánosa néhány napig Debrecenben tartózkodik. Gróf Vay Gábor Szabolcs megye főispánja Debrecenben időzött. Kovács Gyula Hajdúvármegye alispánja egy napi tartózkodásra Szoboszlóra utazott.

— **A főorvosi állás.** Weszpremy Zoltán főispán — mint megbízható forrásból értesülünk, — a tisztii főorvosi állásra csak szeptemberben fogja kiírni a pályázatot. Ez a körülmény a debreceni orvosok között ismételtén visszatetszést keltett. Arról értesülünk, hogy a pályázat kiírására vonatkozólag a főispánt az augusztusi közgyűlésen meg fogják interpellálni.

— **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság ma tartott ülésén a bérkocsi szabályrendelet legfontosabb részét a bérkocsi farifát még nem tárgyalta le. A bizottság a szabályrendelet végleges letárgyalására hétfőn délután jön össze ismét.

— Mozgalom a római kath. egyháznál.

Dr. Wolaffka Nándor halálával vége lett a debreceni római katolikus egyház belső békéjének is. Az egyház azon tagjai, akik az eddigi renddel nem voltak meglegedve és nem jó szemmel nézték azt, hogy papjaikat a rendfőnökség nevezi ki, mozgalmat indítottak, hogy a rendfőnöksége alól vonassék ki a debreceni római katolikus egyház és ruháztassék fel önkormányzati joggal. Az erre vonatkozó emlékirattal, amely Apponyi Albert gróf kultuszminiszterhez van címezve, az elégedetlenkedők házról-házra járnak és már sikerült is nekik 500—600 aláírást gyűjteni. Az emlékiratot küldöttség fogja átnyújtani a miniszternek.

— A debreceni mentőegyesület.

Idestova egy hónapja, hogy a debreceni mentőegyesület megalakult. — Működését azonban nem kezdte meg. Az egyesület tegnap terjesztette be a város tanácsához alapszabályait, amelyet jóváhagyás céljából a tanács Andrassy Gyula gróf belügyminiszterhez küld fel. Miután több, mint valószínű, hogy az alapszabályok igen rövid idő alatt a jóváhagyási záradékkal visszaérkeznek, mi sem fog utjában állani, hogy a mentőegyesület megkezdje működését.

— A sámsoni vasut utvesztője.

A sámsoni vasut még meg sem nyílt és már is volt áldozata, mint ezt annak idején meg is irtuk, Tihanyi József fogorvos személyében. Előreláthatólag nem az utolsó szerencsétlenség volt a Tihanyi József esete, mert ott a Miklós-utca végén az arasznyire kiálló sinek még nagyon sok emberéletet fognak követelni. Közvetlenül a házak alatt fut el a vasut és kiálló sinek még nagyon sok kocsi és szekercet fognak veszedelembe sodorni. Ajánljuk ezt a főkapitányság figyelmébe, mert lehetetlennek tartjuk,

hogy, Végh Gyula a műtan-rendőri bejárás alkalmával magára vegye a felelősséget az itt történhető szerencsétlenségekért. Elvégre a városnak joga van beleszóllani a modern gillotín ügyébe. És ha a főkapitány lelkére veszi ezt a dolgot, ám cselekedjék hite szerint. De mi ismerjük Végh Gyula lelkiismeretességét, s tudjuk hogy az utolsó pillanatban is felfogja emelni szavát a minden vasutépítési szabályt pofoncsapó sinhalózat ellen.

— **A kánikula megkezdődött.** A fel-felszökő hőmérséklet már többször elhitette velünk, hogy a „kutya napok“ elértek, de csak azért, hogy a rákövetkező hideg napok annál nagyobb zavarba ejtsenek. Most azonban hitelesen tudhatjuk, hogy a kánikula július 23-án kezdődött meg hivatalosan s hogy augusztus 23-ig terjed. Ez azonban nem azt jelenti, hogy ezen az időn belül nem fogunk fájni s azontúl nem fogunk izzadni. Fogunk, főképp ha — nem lesz vizünk.

— **A magyar gyáriparosok országos szövetsége** adórendszerünknek küszöbön levő gyökeres reformja alkalmából nagyszabású előmunkálatokat végez a gyáriparosság érdekének minél tökéletesebb érvényre emelése céljából. Ezen munkálatból a szövetség helybeli fiókja is kiveszi a részét. A fiók néhány tagja tegnap este a Dobos-pavillonban szűkebb értekezletet tartott, melyen az egységes progressiv személyi adó és az adótársulati kivétési rendszer mellett foglaltak állást. Ezen kívül adórendszerünk részletkérdései is megvitatás tárgyát képezték.

— **Rendelet a sorozásról.** A véderőtörvényről szóló utasítást a honvédelmi és a közös hadügyminiszter közösen megegyezéssel módosították és kiegészítették. A honvédelmi miniszter a kiegészítést magában foglaló helyesbítési táblázatot megküldte Hajdúvármegyének és Debrecen városának utasította a város katonai ügyosztályát, hogy a védtörvényi utasítást a helyesbített táblázat szerint kijavítsa. A város katonai ügyosztálya a honvédelmi miniszter rendelkezésének eleget tett.

— **Debreceni gazdák baja.** Nagy a szomorúság a debreceni gazda közönség körében. De nem is csodálatos, mert az idén egyik baja a másik után jő. A sáskaveszedelem mellé a lépfene is fellépett a hortobágyon és pusztítja a lábas jószágállományt. Ujabban ismét 4 állat hullt el lépfenében.

— **Német tőke a Hortobágy hasznosítására.** Mig Szentesi János a város bizottságaiban és a törvényhatóság közgyűlésén a felett vitázik, hogy a Hortobágyot hasznosítani nem szabad a városnak, addig a külföldi figyelmé már rá terelődött erre a fontos gazdasági kérdésre. A Berliner Tagblatt, ez az előkelő német ujság, a mely több példányban jelenik meg, mint a hány forint felett Szentesi János rendelkezik, rövid cikkben hívja fel a német vállalkozók figyelmét a Hortobágy hasznosításának ügyére. Aki a cikket írta, igen jól ismeri a magyar viszonyokat, mert azt mondja, hogy egy kis áldozattal 50—80 százalékos jövedelmezhet a Hortobágy földjébe ok-szerűen befektetett tőke. Ime, a mi szegénységi bizonyítványunk. Mi nem akarjuk elhinni, hogy a Hortobágyot

lehet hasznosítani. Külföldön pedig már azt hirdetik, hogy ki pénzt fektet a Hortobágyba, az 50—80 százalékos tiszta haszonra számíthat.

— **A királyi ügyész szabad-ságán.** Dr. Galánffy János királyi ügyész megkezdte rendes nyári szabadságidejét. Távollétében a kir. ügyészséget dr. Udvarhelyi Géza alügyész vezeti.

— **A vadásztársulat alapszabályai.** A debreceni vadásztársaság ma terjesztette a tanácshoz alapszabályait. A tanács a belügyi kormányhoz terjeszti fel jóváhagyás végett.

— **Tilos a gyűrű viselése.** Az eperjesi gör. kath. egyházmegye főpásztora, dr. Vályi János a papságot a gyűrű viselésétől eltiltotta. Rendelkezését azzal indokolja, hogy az egyházi törvény a gyűrű viselését szigorúan tiltja. Kivételt képeznek azon papok, kik erre hivataluknál, rangjuknál fogva jogosultak. A görög egyház ősi fegyelme megengedi a papjelölteknek, hogy felszentelésük előtt a szándékolt házasság ünnepies megkötéseig viselhetik a gyűrűt, de a megkötött házasság és a szent rendek felvétele után a gyűrűviselés tilos.

— **A Kisfaludi társaság Debrecenben.** A Kisfaludy társaság elnöke Beöthy Zsolt már régóta tervezi, hogy Debrecenben C-okonai városában felolvasó ülést rendezzen az ország első irodalmi testülete. A kiváló esztetikus terve értesülésünk szerint valóra fog válni. A Kisfaludy társaság tél folyamán lerándul Debrecenbe és egy felolvasó ülést fog rendezni.

— **A város egy munkás könyvtárnak.** A Stern József és Testvére kefégyárában alakult önképző- és segélyezőegylet nemrégiben arra kérte Debrecen város tanácsát, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium által népkönyvtárak gyarapítására rendelkezésére bocsátott könyvekből neki is juttasson. Tegnap érkezett meg a tanács válasza az együlethez, mely szerint örömmel veszi tudomásul, hogy az egyesület munkáskönyvtárt létesített, azt segélyezni is kívánja s mielőbb a kilátásba helyezett könyvek megérkeznek, vagy pedig a város nagyobb mennyiségben könyveket fog vásárolni, azokból az egyesület részesedni fog.

— **Utóállítás a Pavillon-laktanyában.** A besorozott katonák és a sorozásra menő legények nótájától még egyszer hangos lesz a Szent-Anna utca. Ma a balmazújvárosi legények állanak elő pótsorozásra a Pavillon laktanya sorozó termében. A polgári hatóság részéről Orosz Sándor központi főszolgabíró is részt vesz a sorozáson, mint a sorozó bizottság elnöke.

— **Kézrekerült tolvaj.** Fischer Ede mozdonyvezető lakásában a napokban ismeretlen tettesek behatoltak és az asztalon hagyott arany láncot ellopták. Fischer Ede feljelentette az esetet a rendőrségnek, amely nyomozott a tettes után. Nyomozásának megvolt az eredménye, Dobos József rendőrbiztos tegnap a tolvajt Kupás Róza 8 éves leánya személyében elfogta. A kis leánynál még megvolt az aranylánc is.

— **Benzinrobbanás.** Budapesti írnák: A Kovald Péter-féle műfestő és vegytisztító gyár Szövetség utca 37. számú műhelyében ma benzinrobbanás történt.

A rendőrség részéről nyomban megjelentek a gyárban Szirmai rendőrtanácosos és Pintér fogalmazó, akik megállapították, hogy az egyik rotációs géptől szikrát fogott néhány ruhadarab, s a közelben levő benzin felrobbant. Nagyobb baj azonban nem történt. Egy munkásnak lepörzsöltött a bajussza.

— **Békéltetés.** Az ipartestületi békéltetőbizottság e hónap 27-én, péntek délután 4 órakor Vetéssy Béla iparhatósági biztos elnöke alatt ülést tart az ipartestület kis tanácstermében. Az ülésen az ipari alkalmazottaknak munkaadóik ellen tett panaszaiak nyerne elintézését.

— **A diák eltűnése.** A rendőrségen ma panaszt tett Major János Csapó-kert Mikes Kelemen utca 19. sz. a lakos. Hasonnevű kissé alacsony termetű, szőke haju 14 éves fia e hó 23-án eltávozott hazulról és azóta nem is tért vissza. Az eltűnt iskolás fiút a rendőrség keresi.

— **Elütötte a talyiga.** Az Erzsébet utcából vágatott ki Csarnai Gábor talyigás és elütötte Szilágyi Józsefné Szücs Sára Csillag-utca 44. sz. a lakosnőt, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőr megakart állítani a talyigást, de az úgy elvágatott, hogy a rendőr nem érte utól. Később mégis kinyomozta. A talyigás ellen az eljárást megindították.

— **Egy szegény leány érdekében.** Debrecen jószívű emberei két nyáron keresztül lehetővé tették, hogy Száva Györgyné leánya a nyomorék Száva Róza gyógyfürdőbe mehessen. Az idén dr. Varga Emil tb. tisztifőorvos a Konyári sóstót vagy a dorogi fürdőt ajánlotta a nyomorék leánynak. A kik egy boldogtalan szegény család szerencsétlen leányán segíteni akarnak, azok adományait, legyen bármilyen csekély küldjék be lapunk kiadóhivatalához.

— **Consum levélírók** legfinomabb elefántesont levélpapírt színes belsejű borítókkal 100 levélp. 100 borítókkal **2 koronáért**, 50 levélp. 50 borítókkal **1 K 20 f.** vásárolhatnak **Mihály Sámuel** papirkereskedés iroda felszerelési szaküzlet, Fő tér 30. **Telefon 106.**

x Torna szerek, gyermek hintók függő hinta ágyak, tennis rakettek és labdák Mentze áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt a legjobbak.

„**Hajdumegyei népbank**“ Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

x Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám

TAVIRATOK.

A király vendégei.

Bécs, jul. 25. A király ma vendégeiül látta Beck osztrák miniszterelnököt és Pejassevich horvát bánt. A két politikus több egy óránál volt a királynál.

Az 1906. évi költségvetés.

Budapest, július 25. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután tartott ülést Széll Kálmán elnöke alatt. A kormány részéről jelen voltak Wekerle Sándor miniszterelnök, Andrássy Gyula gróf és Sztéryni államtitkár. Hoitsy Pál előadó terjesztette elő az 1906. évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot, a melyet stílár

módosításokkal elfogadtak. A bizottság a törvénytelen kormányának a felmentvényt nem adja meg s ezt javasolja a Háznak is.

A bolgár fejedelem Magyarországon.

Selmecbánya, jul. 25. Ferdinánd bolgár fejedelem ma családjával külön vonaton ide érkezett. A fejedelem a Habsburgok birtokosa utazik tovább.

Az aradi választás.

Arad, jul. 25. A képviselőválasztást holnap ejtik meg. Négy jelölt Müller Károly, Dr. Fényes Samu, Komjáthy Béla és Orosz L. Mátyás küzdenek a mandátumért. A választás izgalmasnak ígérkezik. A katonaságot is kirendelték.

Pártok értekezlete.

Budapest, jul. 25. A függetlenségi és 48-as párt ma este 6 órakor ülést tart. Ugyancsak ma csütörtökön tartja meg értekezletét az alkotmány párt is.

Bubics püspök haldoklik.

Budapest, jul. 25. Badenből jelentik, hogy Bubics Zsigmond kassai püspök ott lévő kastélyában súlyos betegen fekszik. Az agg püspök állapota igen veszélyes és a környezete a katasztrófának minden pillanatban való bekövetkezésétől tart.

Malmok a munkások ellen.

Budapest, jul. 25. A budapesti gőzmalmosok ma sztrájkba léptek a sztrájkoló munkásokkal szemben. Az összes malmok kimondották, hogy az üzemet beszüntetik és a munkásokat elbocsájtják. A határozatot ma este végre is hajtották s így több ezer munkás van kenyér nélkül. Miután zavargástól lehet tartani a katonaságot kirendelték.

Ostromállapot Temesvárott.

Pétevár, jul. 25. Itt ma kihirdették a statáriumot. Két tisztet, a ki engedetlen volt nyomban föbe lötték.

A csáktornyai választás.

Csáktornya, jul. 25. Ma megy végbe a csáktornyai kerületben a képviselőválasztás. Jelöltek gróf Festetich Pál függetlenségi és Landauer Béla néppárti. A szavazás éjjel még folyik. Este 11 órakor az eredmény a következő: Festetich Pál gróf 1000, Landauer Béla 917.

Borzalmas vasuti katasztrófa.

A mélységbe zuhant gyorsvonat.

Távirati tudósítás.

Budapest, július 25.

New-Yorkból rémes katasztrófa híret hozza a táviró.

Óriási vasuti szerencsétlenség történt, amilyen talán még Amerikában sem volt. A szerencsétlenség az ugy-

nevezett Gyémánt tó partján, Nyugat-Amerikában történt, amelynek környékén a vonat számtalan Viadukton és alaguton megy végig s minduntalan óriási sziklákhöz kerül, amelyek a tót beszegik.

A tó vize, a hol a szerencsétlenség történt 150 méter mély s a tó egyáltalán a légmélyebbek egyike a világon.

Tegnap az expressz vonat teljes sebességgel haladt el ezen a helyen s amint egy kanyarodáshoz ért a locomotiv kizökölt a sínekből, nekiment a szikláknak s onnan lezuhat a mélységbe.

A locomotiv magával rántotta a szenes kocsit, a postakocsit és két Pulmankocsit, amelyek valamennyien nyomtalanul eltűntek az óriás mélységben. A személy kocsikban 9 utas ült, akik a vonat személyzetével együtt elpusztultak.

A locomotiv és a kocsik oly mélyen fekszenek, hogy buvárok nem udták elérni.

Törvénykezés.

A vesztegető cigány.

Az önérzetes rendőr.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 25.

Érdekes vesztegetési büntetben ítélték tegnap a törvényszék fővádtanácsa Oláh Miklós dr. törvényszéki bíró elnök lete alatt.

A vádlott egy szoboszlói vályogvető-cigány Fehér Sándor, ki hogy megszabaduljon a reá várakozó büntetéstől, meg akart vesztegetni egy kötelességét teljesítő rendőrt.

A tavasszal egy alkalommal alaposan be talált szeszelni Fehér és amint a Hatvan-utcán összetalálkozott Fehér Julianna unokatestvérével, neki ment és minden alapos ok nélkül ütlegelni akarta. — A nagy veszekedés zajára csakhamar összesereglett körülöttük a nép és széjjel akarta választani őket. De csak az elősiető 78. számú rendőrszem tudta megfékezni a dühöngőt. — Rendőr bekísérte a virtuskodó cigányt, aki utközben 10 koronát csusztatott a rendőr kezébe, hogy bocsássa szabadon.

A rendőr a pénzt elfogadta, mindazonáltal bekísérte a vádlottat és a bünyői osztálynál a vesztegetésről is jelentést tett.

A törvényszék a mai tárgyalás folyamán vádlottat, — tekintettel nagyfokú ittasságára — csak egy napi fogházra és négy kor. pénzbüntetésre ítélte a csendháborítás és vesztegetés miatt.

Az ítélet jogerős.

Bosszuálló betörők. Három rakoncátlan falusi parasztleány állott tegnap a büntető bíróság előtt. Nagy László kabai suhanc még három évvel ezelőtt betört két pajtásával Nagy Balázs parasztgazda üresen levő lakásába és ott mindent felforgattak. A rosz utra tévedt csemeték kihánytak mindent a ruhaszekrényből is, hogy megkerithessék a gazda pénzét, de ez azonban nem sikerült nekik. Afeletti dühökben egy csomó edény összetörése után eltávoztak a jó madarak. — A törvényszék tegnap vonta felelősségre a be-

törő suhancokat és Nagy Lászlót, ki jelenleg is lopás vétsége miatt a börtönben ül, két heti, Keskeny Márton pedig 8 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Öngyilkosság a vendéglőben.

Mulatásból a másvilágra.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 25.

A bűnös szerelemnek megint áldozata van. Egy fiatal, 24 éves pénzügyőr dobta el magát az életet azért, mert akibe igazán beleszeretett, nem lehetett az övé. E feletti bujában aztán ivásnak adta magát, s mivel az iváshoz pénz kellett, valószínűleg hozzányult a gondjaira bizott pénzhez is. De ez már csak egygyel több ok, mert az öngyilkosság megindítója az a szerelem, amely a fiatal pénzügyőr végzetévé vált s amely végre is az életét követelte. Az öngyilkosság részletei a következők:

Vietorisz Imre 24 éves m. kir. pénzügyőri vigyázó a nagyszalontai szakasz-nál, — a Nagy piactéren levő Löwinger Márton féle vendéglő egyik külön helyiségében egy 9 mm. forgópisztolyal jobb halántékon lötte magát.

Egész délelőtt mulatott, délután 2 órakor a mulatást abban hagyva, édes atyját magához hívatta.

Édes atya meg is jelent fia hívására és ezután ketten beszélgettek egy negyed négy óráig. Ezután az édes atya a vendéglőből eltávozott.

Azonban alig haladt 15—20 lépésnyire a vendéglős utána futott, hogy jöjjön azonnal vissza, mert a fia meglötte magát s meghalt.

Victorisz Imre Nagyszalontán ezelőtt mintegy két hónappal egy bálon megismerkedett Szücs Mariskával. Az ismeretségből csakhamar szerelem lett s ugy látszott, hogy a leány viszonzza is a fiatalember érzelmeit.

Később a leány bucsu nélkül odahagyta Victorisz Imrét, bejött Nagyváradra s itt Löwinger Márton nagypiaci koreszmájában pincérleány lett. Victorisznak e naptól kezdve nem volt nyugta, hivatalát, teendőit elhanyagolta, egész napokat a Szücs Mariska szüleinél töltött. Kereste, kutatta a leány nyomát, megakarta tudni tartózkodási helyét, mit a leány szülei eltitkoltak előtte.

A mult szombatn azután végre megtudta, hogy Szücs Mariska Nagyváradon lakik. Szabadságot kért és a reggeli vonattal ide utazott. A koreszmában felkereste a leányt, kért, könyörgött neki, hogy hagyja ott Nagyváradot, térjen haza Szalontára és ő majd elveszi feleségül. Szücs Mariskának éppen ez a majd nem tett, nem hiit a legénynek és elutasította. Ez okozta halálát a szerelmes pénzügyőrnek.

Terményfőzde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1906 július 25.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készárú csendes, határidők többszöri ingadozás után este s ilárdan zárultak.

1906. októberi buza	7 48 — 49
1907. áprilisi buza	7.74. — 75
októberi roza	6 33. — 39
1906. áprilisi roza	6.56 — 57
októberi zab	6 40. — 41
áprilisi zab	6.50 — 51
1907. májusi tengeri	5.25. — 26
1906. júliusi	— —
1906. aug.	6.31. — 32
szeptemberi	6.41 — 42
1906. augusztusi repce	15 15 — 20

REGENY-CSARNOK.**A Bandita.**

97

Ügyes hizelgésint tünt fel, hogy Don Carlos előtt oly kedves nyelven szólítá meg.

A király olvasás közben gyakran a leánykára emelé szemeit, és aztán tovább olvasott.

Miután végére ért, mondá:

— Don Inigo! pár órára e nevezetes körülmény által elvonatom a látogatástól. Ha teendőid vannak, végezd, vagy ha nincsenek, várj itt reám.

— Várakozni fogok felségedre, viszont Don Inigo, megösmerve a kis korcsmai cigányleányt, s megjelenéséből gyanította, hogy ez összefüggésben lesz a bandita megkegyelmezésével, miért ő oly gyümölcstelenül fáradozott.

— Kövess mondá a király a fiatal leánynak, szépsznyelven, s előre haladt.

A leány követte az uralkodót. Hosszasan, bizalmasan beszélgettek, s a beszélgetés vége az lett, hogy a király elrendelte a bandita szabadon bocsátását, a ki mint valami király élvezte ezután boldogságát és szabadságát.

(Vége.)

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kén- és szulfid gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kén- és szulfidfürdők; uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosfürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.
Menyasszonyi kelengye.
Kész fehéreneműek,
vászon, chiffon,
paplan, matracz.
Fürdő cikkek
óriási raktára.

Minden utánzás és utánnyomás büntetve lesz. Egyedül valódi a

Thierry balsam

csak a zöld apáca védjeggyel. Törvényesen védve. Rég híres, utólrhetetlen emésztési zavaroknál, gyomorgörcs, kolika, katarhus, mellbaj, influenza stb. stb. — Ára 2 kis, vagy 6 kettős üveg v. 1 nagy különleges üveg patent zárral 5 K franco.

Thierry centifolia kenőcs
non plus ultra

minden még oly régi seb, gyladás, sérülés, ki-beesedés, mindennemű daganatok ellen. Ára 2 tégely K 3.60 franco küld a pénz előleges beküldése vagy utánvétel mellett

THIERRY A. gyógyszerész.

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Könyvet, köszönetnyilvánítások ezrével ingyen és bérmentve.

Raktár Budapest Török József és Dr. Egger L. Lugoson Vértés L. gyógyszerészeknél.

Birtokrendezés,

parcellázás, tagosítás, mérnöki munkálatának keresztülvitelét és minden mérnöki szakba vágó munkálatot elvállal

Nagy és Kandel

okleveles mérnökök
műszaki és építési irodája
DEBRECZEN,

⇒ Hunyadi-utca 17. sz. ◀

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni ipartestületi betegsegélyző pénztárnál megüresedett számfejtői állásra pályázat hirdettek.

Évi javadalmazás 1600 korona.

Pályázati határidő 1906. augusztus hó 2 án déli 12 óráig.

A pályázati kérvények a pénztár hivatalában (Simonffy-u. 1. sz. Városi bérház) a hivatalos órák alatt d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5 óráig nyújtandók be, s ugyanott megtekinthető a szolgálati szabályzat is.

Későn érkezett pályázatok figyelembe nem vétetnek. A megválasztott tisztviselő állását azonnal elfoglalni köteles.

Próba idő három hó, melynek letelte után az igazgatóság dönt a véglegesítés felett.

Debreczen, 1906. július 23.

Zelinger Ede
ipt. bsp. elnök.**KÖNYVEK,**

folyóiratok, bekötések, valamint bőr, plüss keretek, passepartouk stb.

Antalffy Ferencz

könyvkötészetében a legszolidabban készítettnek, Piacz-utca 31. a városházzal szemben.

Tenyésztójas

fajtiszta Plymouth-Rock egészen friss darabja 50 fillér. Kapható

EHRENTHEIL MARGIT

baromfiudvar,

BUDAPEST, III. Repkény-utca 20. sz.

Elsőrendű

gyógykülönlegességi üzlet

Ráczi Herman

„Angyal” Drogueriája

DEBRECZEN, Főtér 42. sz.

Lamprecht-palota.

Különlegesség: Bel és külföldi árakban, kötszerek, és betegápolási cikkekben.

Arckrémek, festékek, szivacs, piperecikkek, illatszerek, gazdasági cikkek, rovarirtó szerek stb. a legnagyobb választékban kapható.

857/1906. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 260 5—1906. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Közgazdasági bank részvénytársaság részére Tancser György debreczeni lakostól 190 korona tőke, ennek 1904. évi május hó 16 napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 68 kor. 70 fillér perköltég erejéig 1906. évi január hó 30-án bírósággal felülglalt és 610 koroná a becsült házbitorok, hángszerék és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1906. évi augusztus hó 6 án, délután 3 órakor kezdetét veendő es Piacz-utczán, 19 számú házá megartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni

Debreczen, 1906. évi július hó 22 án.

Török Péter bírói kiküldött.

A régi Barsai-féle
Csokonai malomban
45 krajczár 1 mázsa

sima örlés, az örlés jóságáért felelősséget vállalok.

Azonnali darálás 25 krajczár.

Kérünk figyelni a malom feliratára, a Homok kertben a vasút mellett. Esős időben az örlő közönség jóságának fedett helyet adunk.

Csokonai hergermalom.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

Melyik intelligens uri leány volna hajlandó velem kellemes levelezést folytatni, a míg fürdön időzöm, augusztus 5-től szeptember 2-ig. Diskréció biztosítva. Kölesönös megelégedés után házasság nincs kizárva. Választ kérek „Fürdőző” jelgére a kiadóba.

Csizmadiatanoncokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcza szoba (külön lakosztály) a főter közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Kapitákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Kitűnő minőségű faj borok Szabó Gyulafele Asztali 1 liter 35 kr. Ezerjő 1 liter 38 kr. Magyarádi óbor 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1 liter 48 kr. A borok feltétlen tisztaságáért kezeskedem. Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca.

Famunkást állandóan alkalmazunk, ki a szalg fűrészes kezelésében jártassággal bír. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

„Villamos” jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor.

felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Eladó új ház a vargakertben a vasúthoz közel. Értekezhetni Papiszák Józsefnél, Fűvészkert-utca 2. számú kőszőrűs műhelyben.

Miklósné és Társa (bőrönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piac-utca 26. nagyüzem mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányú kézi és láda kofferekben, saját gyártmányú utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigarettá- és dohány tárcsákban. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltnék.

15 frttól feljebb uri ruhákat divat szerint készítek, vasalások és tisztításokat legjutányosabban eszközölök Nagy József uri és polgári szabó Csapó-utca 6.

Használt, de jó karban lévő zongora olcsón eladó. Czim Sziv-utca 10.

Csinosan butorozott szoba esetleg teljes ellátással kerestetik. Bővebb értesítést a kiadóhivatalban.

Gazdálkodók figyelmébe. Aki a termését beakarja szállíttatni, az forduljon a Külső vásártér 10. sz. ott legolcsóbban és legpontosabban eszközöltnék a szállítások.

Fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Uzleti könyveket csakis Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. sz. a. lehet olcsón vásárolni.

Villamos Színház

a szénapiacson megnyílt.

Sima, tiszta, rezgés nélküli képek.

MŰSOR:

Július 25. és 26-án:

1. Amor a kulisszák mögött (szinezve.) 2. Kellemetlen változás. 3. Egy ideiglenes öltöny. 4. Báli harisnya. 5. Kellemetlen vendég. 6. Az orosz forradalom. 7. Egy részeg ember a vonatonál. 8. Vendetta, az olasz vérbosszu. 9. Bogár a nadrágban. 10. Rajach ékszerszekrénye.

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr.

Kezdete este 7 órától 9-ig, óránként.

Szakértelemmel készített

szemüvegek és orrosíptetők

rövidlátó, távollátó, gyen-

geláló és operált szemeknek.

Mezei látcsövek és turista távcsövek
legfinomabb ackromatikus üvegekkel nagy választékban és legolcsóbban kaphatók

Fischer Jakob látszerésznel

Főter 23. sz. Sesz'ina ház.

Szabadalmazott új találmány

Cserépfedelek javítási költségeinek megtakarítása!

Értesitem a t. építő közönséget, hogy az általam feltalált és 16043/905. szám alatt szabadalmat nyert tető szegélyzetek alkalmazásánál a cserépfedeleken használatos volt habarcs munkák és azoknak évről-évre való megújítása fölöslegessé válik.

Találmányom egyszerű, olcsó és meglevő tetőszegélyzetekre is könnyen felerősíthető.

Ezen új rendszer alkalmazása által 30—40 évig felesleges a javítás s így óriási megtakarítás érhető el.

Mintákkal és költség-előírányzattal szívesen szolgál

Kiss Ignác

bádogos mester. Piac-utca 34.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piac-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hiteltre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztéssel.

Általános Takarékpénztár

Részvénytársaság

DEBRECZENBEN,

előnyös kamattétel mellett

Kölcsönöket nyújt váltókra, kötelezvényekre, folyószámlára, értékpapírokra és árukra.

Kereskedők tárczaváltói és könyvkövetelési leszámítolása.

Gazdáknak személyes hitel nyújtása az intézet kebelében létesült hitelnyújtó által.

Betétöket elfogad gyümölcsösztetés czéljából, betéti könyvecskére, cheque-számlára és pénztári jegyekre 4¹/₂ kamatozás mellett.

Előlegeket nyújt kézi-zálog tárgyakra, várható termésre.

Önadókkölcsönöket folyósít vállalkozók és bérlőknek.

Törlesztéses kölcsönöket engedélyez 10—65 évig földbirtokokra és forgalom képes házakra.

Tőzsdéi megbízásokat elfogad értékpapírok vételére és eladására.

Külföldi pénznemeket bevált és ilyenekkel szolgál.

Hitelevelöket ad a külföld bármely piacára.

☉ Közelebbi szó vagy írásheli felvilágosítással készséggel szolgál az intézet ügyvezető-igazgatója.

Magyar gazdaközönség! A biztosítás nagy áldás.

Asztag-kazal és takarmány biztosítást

vállal a legelőnyösebb feltételek mellett a

Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság

A károkat gyorsan és méltányosan becsülik. (Ha azt gyújtó villám is okozta.)

Iroda nyitva reggel 7 órától este 7 óráig. Hungária-palota. Arany János-utca 2. szám.

A Hazai általános biztosító részvénytársaság

debreczeni felügyelősege

Okolicsányi Miklós.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.